

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Trestné činy proti lidské důstojnosti

Do oddílu II. Hlavy 8 zvláštní části trestního zákona (zákon č. [140/1961](#) Sb.) jsou zařazeny trestné činy, které jsou spojeny společným druhovým objektem, kterým je lidská důstojnost. Do tohoto oddílu zákonodárce zařadil čtyři trestné činy, a to znásilnění, pohlavní zneužívání, soulož mezi příbuznými a obchodování se ženami. Je otázkou, zda-li by do tohoto oddílu neměly být zařazeny i další trestné činy typu trestného činu podle § 205 trestního zákona, které se pod druhový objekt lidská důstojnost dají také podřadit.

Do oddílu II. Hlavy 8 zvláštní části trestního zákona (zákon č. [140/1961](#) Sb.) jsou zařazeny trestné činy, které jsou spojeny společným druhovým objektem, kterým je lidská důstojnost. Do tohoto oddílu zákonodárce zařadil čtyři trestné činy, a to znásilnění, pohlavní zneužívání, soulož mezi příbuznými a obchodování se ženami. Je otázkou, zda-li by do tohoto oddílu neměly být zařazeny i další trestné činy typu trestného činu podle § 205 trestního zákona, které se pod druhový objekt lidská důstojnost dají také podřadit.

Znásilnění je jako asi nejzávažnější trestný čin tohoto oddílu zařazeno na prvním místě. Postihuje jednu z nejcitlivějších oblastí každého jedince a zpravidla zanechává na oběti významné negativní psychické následky. Na rozdíl od dřívější právní úpravy, která umožňovala, aby obětí trestného činu znásilnění byla pouze žena, nyní může být znásilněn i muž.

Pachatelem trestného činu znásilnění je ten, kdo násilím nebo pohrůzkou bezprostředního násilí donutí jiného (tedy jak muže, tak i ženu) k souloži nebo k jinému obdobnému pohlavnímu styku, nebo kdo k takovému činu zneužije bezbrannosti jiného. Přísněji je trestán ten, kdo spáchá čin znásilnění na osobě mladší 18 let. Ještě vyšší trestní sazbou je sankcionován pachatel, který způsobí činem těžkou újmu na zdraví nebo spáchá tento čin na osobě mladší než patnáct let. Nejprísněji je trestný ten, kdo způsobí znásilněním smrt oběti. Výrazným nedostatkem současné právní úpravy je, že nikde nedefinuje pojem pohlavního styku a obdobného pohlavního styku, takže přináší výkladové problémy.

Trestný čin pohlavního zneužívání podle § 242 poskytuje ochranu dětem mladším 15 let před jakýmkoli útoky na jejich pohlavní nedotknutelnost. Ochrana se poskytuje dívkám i chlapcům. Podle trestního zákona jsou trestné dva způsoby pohlavního zneužití, a to soulož a jiný způsob pohlavního zneužití. Trestný čin pohlavního zneužívání spáchá tedy ten, kdo vykoná soulož s osobou mladší než patnáct let nebo kdo takové osoby jiným způsobem pohlavně zneužije. Přísnější trestní sazby jsou stanoveny pro ty pachatele, kteří spáchají tento čin na osobě svěřené doзору, zneužívaje její závislosti a také pokud činem způsobí těžkou újmu na zdraví nebo dokonce smrt.

Ustanovení § 243 trestního zákona poskytuje ochranu mládeži do osmnácti let a osobám svěřeným doзору (ty mohou být i starší osmnácti let). Pachatel tohoto trestného činu je ten, kdo zneužívaje závislosti osoby mladší než osmnáct let nebo osoby svěřené jeho doзору přiměje ji k mimomanželské souloži nebo ten, kdo takové osoby, zneužívaje její závislosti, jiným způsobem pohlavně zneužije.

Pachatelem trestného činu soulože mezi příbuznými se stane ten, kdo vykoná soulož s příbuzným v pokolení přímém nebo se sourozencem. Zákon pro účely tohoto ustanovení nečiní rozdíl mezi sourozenci vlastními a nevlastními.

Ustanovení § 246 trestního zákona upravuje trestný čin obchodování se ženami, který postihuje toho, kdo do ciziny zláká, najme nebo dopraví ženu v úmyslu, aby jí tam bylo užito k pohlavnímu styku s jiným. Z pohledu trestního zákona je irelevantní, zda-li žena jela dobrovolně nebo byla přinucena. Ke spáchání trestného činu dojde i přes případnou dobrovolnost odjezdu ženy. Z dikce ustanovení vyplývá, že pro dokonání trestného činu není třeba, aby skutečně byla žena užita k pohlavnímu styku s jiným. Zlákání, najmutí nebo dopravení je pro postih postačující. Přísněji trestný je pachatel, který tento trestný čin spáchal jako člen organizované skupiny, nebo na ženě mladší než osmnáct let, nebo v úmyslu, aby ženy bylo užito k prostituci.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Přenositelnost důkazů z daňového do trestního řízení](#)
- [Praktický návod na úspěch žádosti o podmíněné propuštění od roku 2026](#)
- [Přijetí prohlášení viny a povinnost soudu vypořádat námitky poškozeného](#)
- [Podmínky pro uložení trestu vyhoštění cizince](#)
- [Zamyšlení nad systémem alternativních trestů: poznámky na pozadí mezinárodní vědecké konference „Rethinking Sentencing: Are We Getting Justice Right?“](#)
- [Správné určení počátku běhu lhůty pro podání stížnosti proti usnesení soudu, kterým se nařizuje výkon trestu odnětí svobody](#)
- [Rozšiřování státní moci při implementaci acquis EU: český fenomén gold-platingu na příkladu konfiskační směrnice](#)
- [Změna způsobu určování výše peněžité pomoci obětem: Řešení všech dosavadních problémů?](#)
- [Uplatnění adhezního nároku v trestním řízení a správním řízení](#)
- [Novela § 196 trestního zákoníku: racionální korekce, nebo oslabení ochrany dítěte?](#)
- [Vybrané aspekty trestného činu podvodu podle § 209 TrZ ve světle judikatury](#)